

Sygn. akt VII U 982/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Anna Głowacka

Protokolant : st. sekr. sądowy Szymon Olesiński

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2019 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

przy uczestnictwie zainteresowanych A. N. oraz T. ((...)) sp. z.o.o w K.

o objęcie ubezpieczeniem

na skutek odwołania (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia (...) roku nr (...)

I. Oddala odwołanie

II. Zasądza od strony skarżącej (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 982/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia(...) nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., powołując się na przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia

13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U.

z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że A. N.

nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym

i wypadkowemu w okresie od (...) do (...) jako osoba wykonująca umowę zlecenia u płatnika składek (...)

Sp. z o.o. realizowanej na rzecz płatnika (...) Sp. z o.o. Nadto organ rentowy zaznaczył, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne

z powyższego tytułu za okres od kwietnia do września 2011 r. wynosi 0,00 zł a składki są nienależne.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że w toku kontroli przeprowadzonej u płatnika składek (...) Sp. z o.o. ustalono, że płatnik składek dokonał bezpodstawnego zgłoszenia A. N.

do ubezpieczeń społecznych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy zlecenia w okresie od (...) do (...)

oraz bezpodstawnie zadeklarował składki na w/w ubezpieczenia za miesiące od kwietnia do września 2011 r.

Nadto organ rentowy wskazał, że w trakcie kontroli przeprowadzonej u płatnika składek ustalono, że (...) Sp. z o.o. (aktualnie (...) Sp. z o.o.) działa jako agencja pośrednictwa pracy i w ramach prowadzonej działalności zajmuje się między innymi kierowaniem osób nie będących jej pracownikami do wykonywania określonych czynności świadczenia usług na rzecz podmiotów zamawiających. Na podstawie umowy z (...) Sp. z o.o. z 2 stycznia 2007 r. oraz późniejszych aneksów do tej umowy (...) Sp. z o.o. skierowało do pracy w (...) jako zleceniobiorców osoby, które były już w danym okresie pracownikami spółki (...) i osoby te w ramach powierzonych usług świadczyły pracę na rzecz swojego pracodawcy.

W odwołaniu wniesionym od w/w decyzji (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., zarzucając naruszenie szeregu przepisów prawa materialnego i procesowego, tj. m.in. art. 4 pkt 2a, art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 107 § 1 k.p.a., wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że ubezpieczona podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od (...) do (...) jako osoba wykonująca umowę zlecenia u płatnika składek (...) Sp. z o.o.

Spółka domagała się również zawieszenia niniejszego postępowania na podstawie art. 177 §1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia sprawy sądowej toczącej się w tutejszym Sądzie z odwołania od decyzji z 18 kwietnia 2016 r. znak identyfikacyjny (...), ponieważ wynik tej sprawy rozstrzygnie wątpliwości związane z kwalifikacją stanów faktycznych pod względem możliwości ich odniesienia do przepisu art. 8 ust. 2 a ustawy systemowej.

W obszernym uzasadnieniu odwołująca się spółka przywołała rozważania doktrynalne oraz judykaturę sądów powszechnych i Sądu Najwyższego podkreślając, że w jej opinii nie jest dopuszczalne zastosowanie reguł wynikających z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń jedynie w oparciu o fakt, że zleceniobiorca skarżący jest jednocześnie pracownikiem przedsiębiorstwa będącego kontrahentem skarżącej. Treść zaskarżonej decyzji pozwala zdaniem odwołującej uznać, że organ rentowy wydał swoje rozstrzygnięcie w oparciu o nie mające podstawy w obowiązujących przepisach domniemanie faktyczne, gdy tymczasem, aby można było uznać, że doszło do nieprawidłowości w zakresie zgłoszenia ubezpieczonyj do ubezpieczeń społecznych konieczne jest ustalenie, że zleceniobiorca wykonywał pracę na rzecz swojego pracodawcy. Takie zaś ustalenia nie zostały poczynione przez organ rentowy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych, podkreślając, że stanowisko organu rentowego jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wyłożonymi jednoznacznie przez Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., II UZP 6/09.

Strona zainteresowana (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K. przystąpiła do przedmiotowej sprawy, popierając odwołanie (...) Sp. z o.o. i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Poza sporem pozostawało, że (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (wcześniej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.) działa jako agencja pośrednictwa pracy. W ramach swojej działalności zajmuje się między innymi kierowaniem osób do wykonywania określonych czynności świadczenia usług na rzecz podmiotów zamawiających. Spółka ta zawarła umowy o świadczenie usług m.in. z: (...) Spółka z o.o., (...) z. o.o., (...) Spółka z o.o. i spółka komandytowa.

W oparciu o te umowy kierowała osoby nie będące jej pracownikami

do wykonywania określonych czynności wskazanych przez zamawiającego (hipermarkety). Osoby, z którymi zawierano te umowy były pracownikami tych hipermarketów i czynności realizowane na rzecz ich pracodawców.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na podstawie umowy z 2 stycznia 2007 r. zawartej z (...) Sp. z o.o. oraz późniejszych aneksów do tej umowy skierowała do pracy w (...) Sp. z o.o. jako zleceniobiorców osoby, które były w danym okresie już pracownikami spółki (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. N. od marca 2008 r. została zatrudniona w spółce (...) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Obowiązki pracownicze wykonywała w sklepie w G. – S. przy ul. (...), pracując jako doradca klienta, kasjerka, asystent do spraw zapasów i w końcu na dziale świeżej żywności – dział piekarnia, pod nadzorem kierownika sklepu oraz lidera zespołu. Aktualnie ubezpieczona jest w okresie wypowiedzenia, ponieważ sklep ma zostać zlikwidowany.

Jako pracownik (...) Sp. z o.o. zawarła z (...) Sp. z o.o. cztery umowy zlecenia odpowiednio na okres od (...) do 31 marca 2011 r., od 1 kwietnia 2011 r. do 30 czerwca 2011 r., od 1 lipca 2011 r. do 31 lipca 2011 r. oraz od 1 sierpnia 2011 r. do (...), których przedmiotem było wykonywanie czynności marketingowych, obejmujących w szczególności doradztwo techniczne, merchandising i promocję produktów w miejscu wykonania zlecenia.

Z tytułu realizacji umów zlecenia zleceniodawca zobowiązał się wypłacić zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości określonej w umowie za każdą godzinę wykonywanych czynności.

Ubezpieczona wykonywała pracę na podstawie w/w umów zlecenia u swojego pracodawcy, z którym pozostawała w stosunku pracy, po godzinach pracy, obsługując stoisko odzieżowe. Odwołująca podpisywała ewidencję czasu pracy, a następnie ewidencja ta była zatwierdzana przez kierownika, który w danym czasie pełnił dyżur.

(...) Sp. z o.o. nie ingerowała w sposób rekrutacji pracowników z ramienia (...) Sp. z o.o.

(...) Sp. z o.o. zgłosiła A. N. do ubezpieczeń społecznych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy zlecenia w okresie od (...) do (...) oraz zadeklarowała składki na w/w ubezpieczenia za miesiąc od kwietnia do września 2011 r.

dowód: dokumentacja pracownicza, w tym umowy zlecenia – akta ZUS A. N., dokumentacja załączona do odwołania, w tym umowy o świadczenie usług k. 44 a.s., zeznania świadków A. D. i J. W. złożone w sprawie do sygn. akt VIIU 970/16 oraz na k. 106 – 108 a.s., zeznania świadka M. K. k. 109 – 110 a.s., zeznania ubezpieczonej A. N. k. 150 a.s. i nagranie z rozprawy

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach ZUS oraz w aktach sądowych. Prawdziwość i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania i nie budziła także wątpliwości Sądu. Nadto ustaleń faktycznych Sąd dokonał również na podstawie zeznań powołanych świadków oraz samej ubezpieczonej, które uznał za w pełni wiarygodne, ponieważ były spójne, logiczne i konsekwentne, jednak odmiennie ocenił skutki prawne podjętych działań.

Sąd pominął dalsze wnioski dowodowe strony odwołującej, uznając, że zgromadzony materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że Sąd nie znalazł podstaw do zawieszania przedmiotowego postępowania, natomiast 26 lutego 2018 r. w trybie art. 467 § 4 k.p.c. Sąd zarządził zwrot akt organowi rentowemu z powodu wystąpienia istotnych braków w materiale dowodowym, zobowiązując do ich uzupełnienia w sposób szczegółowo podany w zarządzeniu.

W odpowiedzi organ rentowy przedłożył postanowienie w przedmiocie sprostowania zaskarżonej decyzji.

Przechodząc do uregulowań prawnych podnieść należy, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.)

za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy,

z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy (art. 8 ust. 2 a). Przepis ten rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferą stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje

w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2 a za pracownika jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym na zasadzie art. 6 ust. 1 pkt. 1., art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznym oraz zdrowotnym na podstawie art. 66 ust. 1 lit. e ustawy

z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r., nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Obowiązek zgłoszenia zleceniobiorcy do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), którym w stosunku do pracowników jest pracodawca. Płatnik składek jest zobowiązany z tytułu zawartych umów obliczać, rozliczać i przekazywać składki co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe

i wypadkowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 (w tym pracowników) i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9

i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10 (art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W sytuacji ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy

o systemie ubezpieczeń społecznych, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (art. 18 ust. 1 a ustawy). Oznacza to, że płatnik składek ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 2 września 2009r., sygn. akt II UZP 6/09, publ. OSNP 2010/3-4/46).

Istota sporu sprowadzała się w niniejszej sprawie do ustalenia czy A. N. jako osoba realizująca umowy zlecenia zawarte ze stroną odwołującą się podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie, a w konsekwencji czy zasadnie odwołująca się spółka zadeklarowała za nią składki z tego tytułu.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że A. N., będąc pracownikiem (...) Spółka z o.o. zawarła w okresie od (...)

(...) do (...) cztery umowy zlecenia z (...)

Sp. z o.o. (aktualnie (...) Spółka z o.o.), których przedmiot stanowiło wykonywanie czynności marketingowych (obsługa stoiska odzieżowego) w dotychczasowym miejscu zatrudnienia, tj. (...)

w G. - S. przy ul. (...).

Powyższe dowodzi w ocenie Sądu, że ubezpieczona na podstawie zawartych umów zlecenia faktycznie świadczyła pracę na rzecz własnego pracodawcy, tj. (...) Sp. z o.o. i w związku z tym podlegała ubezpieczeniom społecznym jako pracownik - w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - a nie jako zleceniobiorca z tytułu realizacji umów zlecenia

w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy należało zatem uznać, że obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne nie obciąża strony odwołującej się, tj. (...) spółka z o.o., lecz spółkę (...) Sp. z o.o.

Na marginesie wskazać należy, że w ocenie Sądu zarzut strony odwołującej się dotyczący naruszenia przepisu 107 k.p.a. jest irrelevantny dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Zważyć należy, że odwołanie od decyzji administracyjnej złożone do sądu jest szczególnym pismem procesowym, które pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe cywilne. Niewątpliwie zakres i przedmiot rozpoznania sprawy z odwołania od decyzji organu rentowego w cywilnym postępowaniu sądowym jest wyznaczony przez treść decyzji administracyjnej. Jednakże Sąd w postępowaniu cywilnym rozpoznaje sprawę niejako na „nowo” według przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Na podstawie tych przepisów Sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji administracyjnej, dokonując jej oceny na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Sąd nie bada jednak sposobu przeprowadzenia postępowania administracyjnego, które jest jedynie klasycznym postępowaniem przedsądowym o charakterze prejurysdykcyjnym (warunkuje dopuszczalność drogi sądowej).

Z tych wszystkich względów Sąd w oparciu o powołane przepisy oraz

na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, orzekając jak w punkcie

I sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając na rzecz organu rentowego kwotę 120 złotych, określoną w § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).